

reka v svojem in v imenu svojih tovarišev za splošno in enako volilno pravico v deželne zборе.

Dr. Krek je govoril precej dolgo in vedno več poslancev se je zbralo med govorom okoli njega. Kar je novi državni zbor zbran, se še ni slišal govor, ki bi imel toliko globoke vsebine, tako visokih misli in kojega bi prevečala taka ljubezen do ljudstva. Poslušalci, posebno kateri se Kreka niso poznali, so bili očarani od krasnih misli in večkrat je prekinilo govornika med govorom burno ploskanje, pač nenavadno odlikovanje tudi v zbornici. Ko je končal, nastal je čuden prizor. Seveda so mu prijatelji ploskali in čestitali. Toda tudi voditelji drugih strank in kar se je posebno opazilo, tudi socialdemokratje so prihajali h govorniku, se mu predstavljali ter mu čestitali. Cela zbornica je stala pod utisom Krekovega govora in po hodnikih se je živahno razpravljalo o govoru in govorniku. Kdo je Krek, odkod, kaj je študiral, kako stališče zavzema v domovini, ta in enaka vprašanja so se stavila. Slovenski klub, kateremu je Ploj prezirljivo obrnil hrbet, je dobil v Kreku izredno moč, ki odvaga deset vladnih, dvornih svetnikov.

Poslanca Slovenskega kluba Demšar in Roškar sta stavila interpelacijo zaradi odprtja mej za živino nasproti balkanskim državam. Dne 5. julija jima je poljedelski minister grof Auersperg odgovoril ter rekel, da v trgovinskih pogodbah, ki se bodo sklenile s balkanskimi državami, ne bo glede na uvoz živine nobenih določb, ki bi oškodovale naše kmetijstvo. Balkanske države ne bodo imele več takih ugodnosti kot predlaskem.

V torkovi seji dne 9. julija se je končala razprava o splošni in enaki volilni pravici za deželne zборе. Govoril je ljubljanski župan Hribar in odgovarjal dr. Kreku. Njegov govor ni naredil nobenega utisa. Pri glasovanju se je zavrgla nujnost za splošno in enako volilno pravico za deželne zборе. Na to je bil predlog v razpravi, da se vojaki ob času žetve pustijo na delo. Tudi ta predlog ni dobil potrebne dvotretjinske večine. S tem so bili nujni predlogi rešeni in začela se je razprava o časnem proračunu, ki bo trajala menda celi ta teden.

Dne 9. julija se je ustanovila v državnem zboru kmečka zveza, katere šteje že sedaj 262 poslancev. Njen namen je braniti kmečke zadeve v državnem zboru. Vsi poslanci Slovenskega kluba so pristopili k tej zvezi. Posvetovanje je vodil ud Slovenskega kluba g. poslanec Povše, ki je izvoljen tudi v stalno načelnništvo. V posvetovalem zboru zastopa Štajersko Roškar, Kranjsko Demšar, Primorsko Fon.

Poslanci Roškar, dr. Korošec in tovariši so v seji dne 9. julija vložili na poljedelskega ministra interpelacijo zaradi previsoke cene galice. V interpelaciji so poslanci razložili slabo stanje naših vinogradnikov, kateri komaj zmagujejo stroške za obdelovanje vinogradov. V isti seji je stavil dr. Benkovič s tovariši interpelacijo na ministra notranjih zadev in justičnega radi kaznjive pisave „Štajerca“ v Ptujtu ter prenosne tiskovnega zakona in sodne oblasti porotnikov; predlog za odpravo realnih fidejkomisov s posebnim ozirom na razmere v brežiškem okraju; predlog za poddržavljenje premogokopov; predlog za določitev maksimalnega delavnega časa 8 ur v rudokopih ter za zdravje nevarnih podjetij, 10

smel, da je resnica, in najbolj si se staremu možu zameril, če si dvomil, je-li vse tako, kakor pravi, ali ne.

Ko je sedaj mladi Milan videl našega vodnika in spoznal, da njegovo očitje mene ne rani dosti, spravil se je na njega.

No starina, ga nagovori, kakor se mi zdi, menda ne bomo dosti pred sodnim dnevom dospeli do te gorske kočice, tako nas vodiš okoli. Sedaj nas pelji tje po najbližji poti, kajti jaz sem lačen, ne kakor pes, ampak kakor volk.

Kaj, kakor volk ste lačni, gospod? mu Janko počasi odgovori. To je zares čudno pritako mlademu gospodu; pa to pride menda bolj od kraja, na katerem se ravno nahajamo, kakor pa od pota, po katerem smo hodili.

Kaj? Kako? Od kraja, kjer smo? Kako to misliš? ga začuden vpraša Milan.

Da! da! od kraja, od mesta, kjer se ravno nahajamo, pritrudi Janko.

Kako to? Kam meriš s tem odgovorom?

Kraj, kjer se ravno nahajamo, imenuje se volčja jama.

Dasi zares vsi utrujeni, se vendar glasno nasmejemo starini.

Pa naj bo tako, kakor ti praviš, odgovori nevoljno Milan, le škoda, da tudi volčjega mesarja ni še tukaj.

Mislil je, da se ta gozdni čuvaj le iz njega nerčnje.

ur v tovarnah in obrtniških podjetjih; nujni predlog za državno podporo po kobilicah poškodovanim posestnikom v laški okolici; nujni predlog za podporo občini Planina; nujni predlog za Zabukovje.

Zaupnica našim poslancem, ne- zaupnica Ploju.

Brežice. Izjava. Odbor kat. pol. društva „Sava“ za brežiški in sevniški sodnijski okraj s sedežem v Brežicah je sklenil v svoji seji dne 30. junija t. l. soglasno, da pozdravlja in odobruje ustanovitev Slovenskega kluba in možato postopanje poslancev, ki so ostali zvesti načelom Slovenske kmečke zveze, ter jim izraža svojo popolno zaupanje.

Zajedno pa obsoja društvo kprakov gosp. dvornega svetnika dr. Ploja in ga odločno poziva, da položi mandat nazaj v roke Kmečke zveze, ki mu ga je bila priborila s težavnim naporom.

Temu sklepu pridružujejo se tudi krajevni odbori Slovenske kmečke zveze v brežiškem in sevniškem okraju.

Politični ogled.

— **Deželni zbori.** Vlada namerava sklicati na dan 10. septembra k daljšemu zasedanju vse deželne zборе, izvzemši tirolskega in češkega.

— **Na Ruskem** se ponavljajo vedno napadi na uradnike in blagajne. Minole dni so hoteli uporniki razrušiti tir, po katerem se je imel peljati vojaški vlak. Tir je bil samo nekoliko poškodovan.

— **Nova rusko-japonska vojska.** Ruskemu vojnemu ministru je došlo poročilo, da se pripravljajo Japonci na novo vojsko proti Rusiji, v kateri hočejo zadati Rusiji smrtni udarec. Japonska diplomatska pogajanja z Rusijo o Sahalinu in o ribiški pogodbi so le navidezna. Japonski generalni štab je natančno poučen o ruskih razmerah in sodi, da je sedanj trenutek ob omajanih ruskih razmerah najbolj ugoden, da obračuna z Rusijo, ker je razširjena nezadovoljnost tudi v armadi. Ruski vojaški krogi so glede na drugo vojsko z Japonsko zelo brezupni. Ruskega brodovja ni več. Port Artur je v japonski oblasti. Japonci zato lahko osvoje Vladivostok in prodirajo na Bajkal.

— **V Indiji** se je pojavilo zopet močnejše gibanje proti Angležem. To gibanje širijo japonski agentje.

— **Japonska in Amerika.** Združene države severoameriške pošljejo to jesen 16 velikih bojnih ladij v Tih ocean. Listi pišejo, da ja to naperjeno proti Japonsko.

— **Kmečki nemiri na Rumunskem.** Da pomiri zadnje kmečke nemire na Rumunskem, izdala je rumunska vlada oklice na narod, v katerem je obljubila, da uvede kremenite preosnove v kmečkem vprašanju. Sedaj je prišel čas, da se te preosnove uresniči. Ali vladni krogi, ki so prej izjavili, da ni nikakih težkoč pri uvedbi teh preosnov, pravijo sedaj, da je nemogoče obljubljeno uresničiti. To vladno umikanje je izzvalo skrajno nezadovoljnost in ogorčenje med narodom in rumunski listi ne taje več, da pride do novih kmečkih nemirov.

— **Pruski Poljaki.** V našem listu smo že večkrat poročali, kako grdo postopa pruska vlada s Poljaki. V odpor se Poljaki krepko organizirajo in so stavili na vlado sledeče zahteve: Mi zahtevamo, da se odpravi naseljevalna komisija, zakon o naseljevanju, kakor sploh vsi izjemni

Nič se ne bojte, je nagel odgovor, tudi ta se bode dobil, naravnost proti njegovemu stanovanju korakamo.

Pusti te neumnosti; če tudi sem lačen kot volk, ti se vendar ne boš iz mene norčeval.

Bog mi bodi milostljiv! Gospodič, jaz govorim resnico. Kako naj tudi pristuje meni, staremu možu, norčevanje?

Gozdni čuvaj Šimen, h kateremu smo namenjenil se imenuje volčji mesar, to ve vsak otrok v okolici: in ta kraj, kjer smo sedaj, se zavoljo neke dogodbe imenuje volčja jama.

Oče, s takimi lažmi si gotovo krajšate svoje dolge zimske večere, kaj ne da? Povejte mi le še to, ali ste si to novico ravno sedaj izmislili, ali ste pa s to izmisljivo že tudi druge nadlegovali? ga nekako zaničljivo zavrne Milan.

Gozdar obstane in srpo pogleda mladeniča.

To pač ni lepo od Vas, gospod. Kar sem jaz govoril, je popolnoma resnično, nič ni izmisljenega zraven.

Kako pa to, da pride gozdni čuvaj Šimen do priimka: volčji mesar? vprašam sedaj jaz starega Janka, da bi nekoliko ohladil veliko jezo, v katero so ga spravile nepremišljene besede našega mladega tovariša.

To naj Vam sam pove, vsak človek ve najboljše za svoje zadeve, bil je kratek odgovor nevoljnega moža.

Videlo se je, da ga je zelo žalilo, ko mu je tako malo zaupała naša družba; nobene besede ni

zakoni. Mi zahtevamo, da se uvede poljski učni jezik v šolah in drugih učnih zavodih, da se nastavljajo izključno poljski uradniki, da se uvede splošna, enaka in tajna volilna pravica za deželni zbor in občinska zastopstva. Mi zahtevamo nadalje, da se takoj razpusti društvo „Ostmark“ (slično naši „Südmark“), da se podpira poljske znanstvene in obrtne organizacije tako, kakor se že podpira nemške; mi zahtevamo obširne svobode tiska in poljskih društev in največje svobodo govora, osebe in vesti. To so naše zahteve. Nam se je sicer obljubilo, da se jih izpolni in to moremo torej zahtevati z vso pravico!

— **Zveza katoliških poljedelcev čeških** je imela svoj občni zbor, na katerem se je razpravljalo o sedanjem političnem položaju med češkimi kmeti. Pritoževali so se nad strankarstvom uradništva, o gonji socialdemokratov itd.

— **Ogrsko.** Vsled protustavnega koraka ogrske vlade glede železničarske postave, so zapustili hrvaški poslanci ogrski državni zbor. Na potu proti domu jih je ljudstvo povsod navdušeno sprejemalo.

— **Hrvatsko.** V Zagrebu so se vršile minole dni hude demonstracije proti novemu banu. Trije sekcijski načelniki pri hrvaški vladi so odstopili zaradi novega bana. Minolo nedeljo so zopet priredili hrvaški poslanci mnogo shodov, na katerih so ugovarjali proti madžarski nasilnosti.

— **Maroko.** Proti znanemu marokanskemu roparju Rais-Uli je poslal, kakor smo že enkrat poročali, marokanski sultan svojo vojsko. Ker ta ni nič opravila, začel je sultan z dobrim. Upal je, da bo z denarjem kaj dosegel. Poslal je Rais-Uliju svojega dvorjana Kaïd Maclean, da se isti njim pogaja. Rais-Uli je pa sultanovega odposlanca prijel in ga ne bo prej izpustil, dokler se ne ugoti njegovim zahtevam.

Razne novice.

* **S pošte.** Prestavljen je poštni asistent Ferdinand Paulnsteiner iz Maribora v Gradec, Ludwig Dworak iz Ptuja v Maribor, Franc Pillwa iz Zidanega mosta v Ptuj.

* **Rezervisti — kolesarji.** Pri letošnjih cesarskih manevrih rabijo mnogo kolesarjev. Dotični rezervisti, ki so kolesarji, lahko naredijo orožne vaje s svojimi kolesi in naj to naznanjo do 19. t. m. pristojnemu dopolnilnemu poveljstvu. Po vaji dobijo 10 K odškodnine.

* **S šole.** Za nadučitelja pri Sv. Marjeti ob Pesnici je imenovan tamošnji učitelj g. Ivan Spritzei. Stalno je nameščen učitelj Ivan Loose v Zagorju, učiteljica Ida Koller na dekliški šoli v Ptujtu, Marija Lindtner v Dobju, Antonija Raunier v Št. Jakobu v Slov. gor. in Franciska Putz v Št. Juriju ob Pesnici. V pokoj je stopil nadučitelj Anton Hren v Št. Janžu na Dravskem polju.

* **Sprejem v učiteljske v Mariboru.** Zapisovanje gojencev v prvi letnik moškega učiteljskega, ki je bilo določeno 14. t. m. oziroma sprejemni izpiti 15. t. m. se ne morejo izvršiti. Ali bo mogoče začetkom šolskega leta 1907/08 vzprejeti še nadaljno, vsekakor omejeno število gojencev v 1. letnik, se bode javno oznanilo pred začetkom šolskega leta.

* **Razpisano** je mesto nadučitelja na Runču pri Ormožu (II. pl. r.), in mesti učitelja in učiteljice v Št. Vidu pri Ptujtu (III. pl. r.). Prošnje do 31. t. m.

* **Celjska Domovina** se huduje, da sta Roškar in Pišek stavila predlog za potoci poškodovane dne 3. julija ter pravi, da bi ne smela tako hiteti, ampak čakati na poročila, sploh pa bi naj to zadevo pustila dr. Ploju. Na to odgovarjamo: Prišla so pisma na Slovensko kmečko zvezo, naj njeni poslanci store potrebne korake v zadevi toče dne 3. julija. Samoumevno je pač potem, da sta Roškar in Pišek vložila nujni predlog za ormoški okraj, kakor je to storil

bilo spraviti več iz njega, in tako smo tudi mi molče dalje korakali.

Kmalu smo dospeli vrh gore, od koder se nam je kazal krasen razgled. Pred nami bila je planina, zaraščena z gosto travo, obsejana s prijetnimi cvetlicami. Sredi planine pa precej prostorno posestvo gozdnega paznika Šimna.

Ko smo se tu nekoliko okrog ozrli, pride nam nasproti visok, širokoplečat možak. Bil je gozdni čuvaj Šimen. Po kratkem pozdravu pelje nas v svojo hišo.

Tu nas je čakalo več najemnikov, ki so prišli ponoviti ali potrditi pogodbe, naj si bo že zavoljo lesa, pašnikov ali drugih stvari.

Bili so vsi ravni kot jelka, visoke, močne postave, z dolgimi, črnimi lasmi in s temno-svitlimi očmi. Kdor ni še videl zalega Rumunca v južnih Karpatih v svoji narodni noši, temu bi ga zastoj opisoval.

Razveselil sem se, ko sem zagledal take čvrste postave. Vsak je imel za pasom v nožnici kratek nož, menda za obrambo, ko bi ga kakš zver napadla.

Ko smo se jim približali, odkrili so se nam vsi, stareji je stopil korak naprej, spoštljivo se nam prikloni z glasnim pozdravom: Bog Vas sprejmi! Vsi drugi pa so za njim skupno pozdrav ponovili.

(Dalje prihodnjik)